

PRVO POGLAVLJE

Braća vele da zadovoljstvo leči sve strahove. Basantovi strahovi su bezbrojni, a zadovoljstva retka.

Svetlost uljnih lampi pleše kao jato razigranih svitaca preko mramornog poda. Zaustavlja se nedaleko od dragim kamenjem ukrašenih papuča. Evnuh predano posmatra nemirna svetla i titrave seni, plod njihove igre. Basant se povlači u ćošak. Moli se u sebi da tama skrije njegov naduti stomak od dvorskih stražara.

Krije se u nastojanju da zatomi strah, iako ga niko ne može videti. Uživa u skrivanju. Iako nevidljiv u senci, šarmantno se osmehuje i stavlja punačku ruku na srce, kao da želi da kaže: *Ups! Da li sam zalutao? Često budan snevam u ovim senkama: nije to ništa naročito! Bilo kako bilo, imam pravo da ovde boravim.* Stresa se, iako je noć veoma topla i ledeni znoj mu curka niz vrat.

Pogled mu se zaustavlja na polumesecu, na modrom nebu iznad reke Džamne. U daljini štrče zvezdama obasjane kupole Tadž Mahala. Lebde kao mehurići iznad rečne izmaglice.

Braća vele da je bol samo san. Basant ne prestaje da sneva.

Sanja vreme kad je znao svoje ime.

On je dete, siročić. Žedan je zato što čitav dan nije dobio ni gutljaj vode. Sedi na podu šatora, ruku vezanih za motku, duboko zarivenu u tle iza njega. Šator je mračan, iako je napolju dan. Zastori su navučeni, toplo je. Unutrašnjost je osvetljena jeftinom lampom, okačenom o središnju motku. Morao je da bude vrlo loš dečak da bi zavredeo ovakvu kaznu, ali ne može da se seti svog greha.

Zastor na ulazu u šator se pomera, propuštajući obzirne pridošlice. Mekim rukama vezuju debele konopce oko njegovih grudi i butina. Govore

pištavim, golubijim glasovima. Miluju ga po kosi punačkim rukama, dok mu zatežu povez preko očiju.

Užad mu se zaseca u meso. Pušta krik iz grla. Obzirni ljudi ga učutkuju, tepajući mu nežnim imenima. Jedan od njih prinosi pehar dečakovim žednim usnama. Pije s neznatnim oklevanjem: to je vino, začinjeno ili obogaćeno tajanstvenim sastojcima. Ima pogrešan miris. Od gorkog ukusa trne mu jezik. Žeđ ga nagoni da, uprkos svemu, ispije pehar do dna.

Usta su mu sasvim suva. Vrti mu se u glavi, a podnadule usne mu drhte. Šatorski mirisi – vrelo patno, suvo drvo i prašina – stapaju se u jedan preovlađujući vonj, sličan neprijatnoj muzici. Lampa iznad njegove glave gori s jezivom neujednačenošću, tvoreći titravu, onespokojavajuću svetlost.

U šator ulazi gonič robova, pa svetlost dana ponovo navire kroz podignuti zastor na ulazu. S njime je čovek neobičnog mirisa, blede kože, kao u svinje, i sivih očiju. Misli (onako kako dečica misle, sa neopisivim uzbuđenjem). *Ovo je farang!* Siguran je da nikad neće zaboraviti ovaj dan.

Zastor se spušta i unutrašnjost šatora opet tone u mrkli mrak. Sa svakim udisajem unosi u sebe vreo, ustajali vazduh. S ponosom pomišlja da u šatoru nikad nije bila ovalika gužva.

Obzirni ljudi ga, na oštru zapoved goniča robova, onako uvezanog u debele konopce podižu na ravnu dasku. Farangove oči, sive kao Satanine, iskre ludačkim sjajem.

Trgovac robljem iz nabora halje vadi magični štapić: srebrni polumesec poprskan jaspisom. Pokazuje ga zadivljenom farangu. Obojica dodiruju sjajni predmet. Šapuću prigušenim, uzbuđenim glasovima. Miluju ga palčevima po ivici. Najedanput to više nije štapić. To je nož. Pridošlice ispituju oštrinu srebrne oštrice, u obliku polumeseca.

Obzirni šapuću kao da ne vide oštricu. Gledaju isključivo u njega. Miluju ga po licu i rukama. Jedan od njih se zaplače. Tamni tragovi suza blistaju mu na obrazima. Dečak nikada nije video muškarca koji plače. Malo se plaši od neobičnog prizora. Govori mu „hajde, hajde“, pokušavajući da zaustavi suze. Osmehuje se uplakanom čoveku. Ponavlja utešnu mantru „hajde, hajde“. Ne zna šta da mu kaže. Suze mu i dalje naviru. Odvaja se od svog tela. Lebdi kao mehur od sapunice. U šatoru vlada tišina. Stiče se utisak da prisutni, kao po dogovoru, namah odlučuju da zaustave dah.

Gonič robova uzima nož i brzim pokretom provlači oštricu pod dečakovu odeću. Obzirni ljudi sklanjaju ostatke odeće i otkrivaju nežnu deč-

ju kožu. Oseća meku, hladnu ruku i uzbuđeno disanje goniča robova na izloženom stomaku i butinama. Užad mu se zariva u meso nogu i grudi.

Vidi sitni visuljak osvetljen drhtavom svetlošću lampe. Gonič robova ga hvata i povlači za visuljak, koji ga golica, kruti se i narasta. Farang cokće, neravnomerno diše i proždire dečakovu nagotu pohlepnim pogledom.

Obzirni ljudi odvrćaju pogled. Imaju tupi, uzvišeni izraz. Uplakani mu šapuće da se ne brine. Uverava ga da je gonič robova majstor svog zanata. Dečak isprva ne razume da se uplakani njemu obraća. Dobro mi je, kaže mu. Uplakani pokušava da se osmehne.

Oprezno i sporo, bez traga pređašnje žestine, gonič robova lagano prelazi palcem preko korena visuljka i mošnica. Trlja ih prstima, izuzetno nežno. Zatim, neuhvatljivom brzinom, prelazi srebrnim mesecom ispod glatkog, oblog stomaka.

Dečak oseća kako mu visuljak otpada. Kotrlja se i pada. Oseća ga na dasci između svezanih butina. Na mestu na kom mu je visuljak do malopre stajao, opaža tanki mlaz krvi.

Gonič robova žustro pritiska krupni palac na mlaz krvi. Dugim prstima hvata dečaka za mošnice. Vreme teče neverovatno sporo.

Sečivo u obliku polumeseца nanovo blešti. Dečaka zadivljuje besprekorni srebrni luk.

Pomišlja: Neko vrišti u šatoru. Kruži pogledom oko sebe kao nemirna tačka lutajuće svetlosti. Traga za izvorom krikova. Zbunjen je. Obzirni ljudi ne urlaju; previše su zauzeti. Pritiskaju krpe na njegovo krvavo međunožje. Gonič robova i farang ne vrište. Vidi krvavu šaku goniča robova i na njoj svoje mošnice, malenu kesicu koja mu je do malopre visila između nogu. (Pita se kako će ih gonič robova vratiti.) Farang se naginje bliže da ih bolje vidi, bleđa lica i raširenih očiju.

Gonič robova blago izdiže kesicu, izvijenim vrhom noža i pažljivo istresa muda na širok dlan.

Vrištanje prestaje. Zuri u malena muda na dlanu goniča robova. Pod svetlošću lampe liče na vlažne dragulje. Fasciniran je mnoštvom boja, ružičastom, sivom i plavom. Žive mošnice pulsiraju na dlanu goniča robova.

Farang saginje glavu ka ispruženom dlanu goniča robova.

Farang diže glavu. Oči mu pohotno blistaju. Guta pljuvačku uz prigušeni uzdah.

Taj trenutak.

Taj bol koji je samo san.
Basant će ga se zauvek sećati.

Gonič robova ispusti praznu, mesnatu kesicu na pod, kao što bi neko odbacio koru od pomorandže.

Obzirni ljudi ispraviše dečaka, još vezanog za dasku i pritisnuše krpe na ranu. Osetio je kako mu odsečeni visuljak kliza niz butine. Pitao se šta će biti s njim. Nikad ga više nije video.

Previli su ga i gurnuli uspravno u rupu u pesku. Zakopali su ga u pesak do guše. Mali je, pa nisu kopali duboko.

Ostao je zakopan tri dana. Dobio je groznicu. Nikad nije bio tako žedan. Svaki udisaj ga je pekao.

Ponekad bi mu neko prišao, da ga osmotri i sumnjičavo zavrti glavom. Gonič robova i farang bi pokatkad prošli pored njega. Kratko bi ga osmotrili u prolazu.

Ponekad su ga obilazili obzirni ljudi. Ispipali bi ga po čelu i obrazima (samo mu je glava virila iz peska). Coktali bi i vrteli glavama. Napojili bi ga gutljajem vina (ali uvek jednim gutljajem, nisu mu dali da više pije). Ponekad bi mu umili lice. Lizao je vodu koja je klizila niz obraze.

Trećeg dana su ga dva obzirna čoveka rukama iskopala iz peska. Mekim prstima su ga očistili od prljavštine. Skinuli su mu zavoje, sa zabrinutim izrazima lica. Laknulo im je kad su pregledali ranu.

Jedan izvadi srebrnu cevčicu iz turbana, sličnu peru za pisanje. Drugi ga je držao (iako je još ležao na dasci, svezanih ruku i nogu, stegnut konopcima duboko usečenim u meso), a prvi gurnu srebrnu cevčicu u rupu koja je ostala nakon odsecanja visuljka. Bila je hladna i velika, ali nije pustio ni glasa.

Stekao je utisak da se cevčica ugnezdila na pravom mestu – nekako je znao da je to pravo mesto – i počeo da piški. Piškio je i piškio. Tečnost je prolazila kroz cevčicu tvoreći baricu ispod nogu. U mokraču je bilo malo krvi. Obzirni ljudi su pažljivo proučavali mokraču. Osmehivali su se i klimali glavama. Odrešili su debele konopce kojim su ga vezali za dasku. Skliznuo je na pesak.

Jedan od njih ga je odneo u šatore evnuha, kao bebu.

Od tog dana živeo je među evnusima, u zaprezi. Spavao je u šatoru, okružen obzirnim ljudima, koji su se od početka o njemu svesrdno brinuli. Bilo je i drugih. Činilo mu se da su veoma stari. On je bio jedino dete u šatoru. Zabranili su mu da se igra s robovskom decom, kao pre. Najveći broj evnuha

U kandžama tigre

ima tamno smeđu kožu, tako različitu od njegove kremaste, zlataste kao pečeni oraščić. Pitao se da li će pocrnjeti kad ostari. Sprijateljio se s njima. Prodali su jednog evnuha. Mnogo je tugovao za njim.

Evnusi su se neprestano smešili. Mazili su ga i ljuljali na gojaznim krilima. Krili su ga od goniča robova. Dali su mu novo ime – Basant. To znači „proleće“. Ubrzo je zaboravio staro.

Basant je, godinama kasnije, pokušao da se seti prvobitnog imena. U snovima ga je čuo, ali ne i na javi.

Rane su mu lepo zarasle. Ožiljak nije izgledao tako strašno. Nosio je srebrnu cevčicu u turbanu. Voleo je da piški kroz nju. Visuljak mu je ponekad nedostajao. Srebrnu cevčicu je prihvatio kao odgovarajuću zamenu.

Novi prijatelji su dosadu na dugom putovanju prekraćivali pričama. Ispredali su ih ljuljajući se u sporoj zaprezi po neravnom drumu. Priče su uglavnom imale oblik dugih pesama. Najčešće su pevali o visuljcima. U pesmama su ih trljali i ljubili. Pevali su i o zadovoljstvima koje daju. Čudno je, mislio je Basant, što saznaje kakva zadovoljstva ta stvarčica nudi, tek kad je ostao bez nje. Smejao se svakoj novoj strofi. Zvučale su beskrajno pametno i duhovito.

Učili su ga da pleše kad god bi se utaborili preko noći. To je bilo lako: uglavnom je vrteo guzom, napred-nazad i levo-desno. Terali su ga da satima sedi na neobičnom sedištu. To ga je ispočetka bolelo, ali manje od srpastog noža. S vremenom je gotovo prestalo da ga boli, iako su, svakodnevno, povećavali neprijatni deo koji mu se zavlačio u guzu.

Ponekad bi Basant video kako evnusi razgovaraju sa goničem robova. Bilo mu je čudno što ga je ovaj posmatrao kao vrećicu zlata koje će svakog časa poteći na njegov široki dlan.

Pokatkad bi uhvatio faranga, kako skriven šatorom, baca radoznale poglede na njega, dok piški sa srebrnom cevčicom u žbunju.

Jedne večeri su se utaborili u velikom gradu s golemom, kupolastom džamijom, najvećom koju je dotad video. Evnusi su ga lepo obukli u svilu i kadifu: istrljali su njegovu zlatastu kožu parfemom i našminkali oči ugljenom. Sporazumevali su se i pevali na Basantiju nepoznatom jeziku. Uveli su ga u divan šator od fine crvene svile, sa somotskim jastučićima i uljnim lampama. Posadili su ga na meku postelju, na gomilu jastuka (tako drugačijih od njegove slamarice). Našao se u najlepšem šatoru kog je ikad video. Evnusi su ga redom poljubili u čelo i izašli napolje. Konačno je ostao stao sam, obasjan titravom svetlošću uljnih lampi. Negde je goreo tamjan,

pramičci prijatnog mirisa su lebdeli u vazduhu. Pogledom je prešao po čitavom šatoru. Zalud je tražio izvor blagotvornog mirisa.

Farang je ušao u šator, prekinuvši uzaludnu potragu za izvorom mirisa.

Bilo mu je neprijatno zbog farangovog prisustva.

Uskoro je doznao odgovore na veliki broj pitanja. Do saznanja je došao naprečac i neočekivano, kao čovek koji pada u bunar ili dobije udarac pesnicom u nos.

Sve mu je postalo jasno.

Zaspao je, posle beskrajne noći, zahvalan na snu bez snova. Farang je sledećeg jutra nestao. Tek tada je zaplakao.

Otro je tragove suza oko ugljem iscrtanih očiju i, gegajući se, krenuo ka evnuškom šatoru. Niko nije izašao da ga pozdravi, iako je čuo žamor iznutra. Nemoćno je posmatrao zastor na ulazu, nesposoban da uđe. Obrnuo se u mestu i otišao do valova za kupanje. Oprao se, utrošivši dosta kofa hladne vode.

Evnusi su se konačno pojavili i pokušali da ga odobrovolje.

Basant je svako veče odlazio u bogato opremljen šator. Noći je provodio u mekoj postelji. Imao je mnogo posetilaca. Pamtio je njihov miris.

Neprijatna sećanja su bledela, dok je bdeo skriven u senkama. Vratio se u svoju kožu, ponovo je postao nespretni, spletkaroški nastrojen, debeli, bogati i uplašeni evnuh. Gledao je na srebrni polumesec na nebu. Uspeo je da se pribere i povrati dah. Mnogo je propatio, ali je mnogo i postigao. Sada je osoba od ugleda, u samom središtu carstva.

Zašto bi Basant, evnuh prvog reda, u palati mogulskog cara, rizikovao i stavio sve na kocku? Zašto bi na tako glup način rizikovao mukotrпно stečeni status, pa čak i život? Zašto?

Ako bi ga pitali, samo bi skrenuo pogled i ćutao. Drugim rečima, ponašao bi se poput ostalih muhunija. Ako bi vam, nekim čudom, pošlo za rukom da podignete zastor na ulazu u njegovo srce, shvatili biste: sve ovo čini zbog ljubavi prema gospodarici, zbog ljubavi prema princezi Rošanari.

On bi to poricao. Pitao bi vas: Kako može evnuh voleti neku ženu, a pogotovo princezu? Možda bi se našalio na račun svojih brzih prstiju ili vižljastog jezika. Namignuo bi vam ili bi se pohotno iskezio, kao da hoće da kaže: Tačno je da me žene traže, ali tek kad ne mogu da dobiju ono što im zaista treba. Zar nije rečeno da muhuni nemaju srca? Naterao bi vas da mu verujete.

U kandžama tigra

Ali Basant ima srca. Od njega je načinio svetište posvećeno Rošanari, princezi kojoj služi već devetnaest meseci i četiri dana. Po njenom naređenju skriva se u senkama, u užasavajućoj tami.

Basant u hodniku dobro čuje svaki šum koji dolazi iz Rošanarinih odaja. Iako su večeras, po njegovom naređenju, svi zastori na prozorima i hodnicima spušteni, iako je naredio da se, usred proleće postave zimski zastori od najdebljeg pliša, protkanog muslinom, uprkos tome čuje svaki šapat, uzdah, cićanje ili vapaj. Strah mu se povećava sa svakim novim zvukom. Puls mu poskakuje kao tabla* na kraju rage. Teško mu je dok sluša Rošanaru, a još teže dok sluša roktanje, režanje i prljave reči njenog partnera. Zataškavanje takve buke zahteva dosta vremena i značajni bakšiš. Nije mogao učiniti ni jedno ni drugo, zato što je Rošanara ugovorila ovaj susret u poslednji čas.

Basant se u očajanju pitao da li su ovi zvuci napadni, koliko se njemu činilo da jesu. Da li odzvanjaju palatom i da li car koji dvadesetak metara odatle hrče u zagrljaju haremske plesačice, može da čuje svaki uzdah iz kćerkine spavaće sobe. Pitao se da li će ga stražari čuti i upasti u njene odaje, vitlajući mačevima.

Zamalo što nije pobegao, pogotovo kad je čuo mahnuto cićanje princeze na vrhuncu. Njen partner je, za to vreme, mumlao kao bik; Basant je mogao samo da sluša, ali ne i da peva tu drevnu pesmu.

Kao da milostivi Alah nije navalio dovoljno teško breme na svog slugu, Basant ču mnogo opasniji zvuk od princezinih uzdaha: stražari su se dozivali s bedema na bedem. Prepoznao je Mahedinov glas. On je zamenik zapovednika dvorske straže, najpametniji i najsumnjičaviji među stražarima.

Basant prokle zlehudu sudbu; odredila je da baš Mahedin bude na straži ove noći. Najbudniji od svih čuvara! Grozničavo je razmišljao o promeni planova. Do tančina je poznavao Mahedinove navike. Znao je šta bi moglo da mu privuče pažnju i navede na sumnju. Možda će sve biti kako treba. Možda će Basant umeti da skrije sebe i Rošanarinog ljubavnika u tami, daleko od radoznalih očiju. Možda niko neće podići uzbunu. Tunneli su blizu. Kreni, govorio je sebi. Odmah!

Kretao se izuzetno polako.

Prikrao se ivici senki i bacio pogled ka bedemima. Stražari su gledali preko njih, prema reci, leđima okrenuti dvorištu. Najbliže su mu dve Tatarke ispred carevih spavaćih odaja – neobične, ružičaste žene, poreklom iz vazda hladnih krajeva. Njih nije briga.

---

* indijski bubanj

Oklevao je ispred ulaza u princezine odaje, pokušavajući da ne misli na ono što će u njima zateći. Konačno skloni u stranu, vlažni zastor na ulazu. Debela draperija, protkana brojnim dragim kamenjem i zlatnim nitima, izdajnički šušnu. Uvukao se unutra, obuzet panikom. Plašio se da ovaj zvuk ne pobudi neželjenu pažnju.

Zadovoljstvo se pomeša sa strahom, čim se draperija spusti za njim. Kako je divno boraviti u njenom prisustvu, u srcu njenog doma, sred titravih lampi, miomirisa, cveća i lišća na kamenim, zlatom obojenim zidovima! Preplavi ga zadovoljstvo koje se moglo porediti s ljubavnim žarom.

Oči mu se navikoše na oskudnu svetlost. Prepozna odeću razbacanu po sobi; ljupki, neuredni krevet sa nasumice razbacanim dušecima; princezinu vranu kosu rasutu po jastuku; ivicu lepog uva što štrči kroz uvojke i svilenkastu ruku koja viri ispod satenskog pokrivača.

Vide i telo ljubavnika: muškarčeve tamne udove raširene po krevetu i голу, usnulu zadnjicu.

Možda Basanta mori ljubomora. Znao je da nikad ne može imati Rošanaru, kao normalan muškarac. Ipak, mogao je zadovoljiti kao nijedan muškarac. Obučen je da koristi jezik i prste na način koji samo evnusi poznaju. Iscrpeo bi slatku princezu. Oduševljavao bi je dok ne bi počela da moli za milost. Koji muškarac to za sebe može reći? Odmerio je kosmatog ljubavnika, sa zavišću za kakvu su samo evnusi sposobni.

Oči mu se otvoriše, kao da je osetio Basantov pogled. Otkotrljao se sa jastučića i čučnuo na pod. Odmeravao je evnuha tamnim, zloćudnim pogledom. Delovao je smrtonosno i opako, čak i ovako nag, sa oklembešenim debelim visuljkom. Drhtava svetlost lampi ogledala se na oštrici dugog, ružnog noža, namenjenog borbi, umesto paradiranju. Basant zamalo izgubi svest od straha.

„Treba mi još svetlosti“, zareža muškarac. Govorio je tiho, naviknut na bespogovornu poslušnost. Basant podiže lampu. Muškarac potraži odeću po postelji, s koje se dizao teški miris snošaja. Iscrpljena Rošanara se nije ni mrdnula.

„Obuci se, ujače“, prošaptao Basant. „Nemamo vremena.“ Muškarac se samo namrštio; pronašao je unutrašnji turban i počeo da vezuje dugu kosu. Požuri, požuri matori klipane, pomisli Basant. Harem će se uskoro probuditi. Muškarac je navukao pantalone, zaboravljajući na donji veš (Basant se jedva uzdržao da ne zakoluta očima). Na grudima je imao gomilu dubokih ožiljaka. Jedan se protezao duž čitavog tela, od levog ramena do desnog kuka. Evnuh skrenu pogled.

U kandžama tigra

Muškarac navuče halju. Dopirala mu je do članaka. Nošen je po bidžapurskoj modi. Pokupio je donji veš, turban i pojas. Savio ih je u loptu, pa je neučtivim pokretom utrapu Basantu. Navikao je taj da ga dvore. Evnuh je držao smotuljak odeće dok je muškarac tražio ogrtač.

Princeza se promeškolji, ali se ne probudi – kosa joj se razmače, otkrivajući prefinjeno okruglo lice. Privila je jastuk na savršene grudi. Basant ju je opčinjeno posmatrao.

Jeknuo je, osetivši nešto oštro na slabini. Muškarac mu se prišunjavao iza leđa. Bocnuo ga je nožem – u kanijama, ali je Basant vrh kanija doživljavao kao vrh noža.

„Idemo.“ Ponovo ga je bocnuo. „Ne, čekaj“, rekao je. Grubo je cimnuo Basanta za ruku i okrenuo evnuha prema sebi. Nizak je, tek malčice viši od mene, pomisli Basant. Ima prazan i užasavajući pogled, kao tigar. „Jedno mora da ti bude jasno. Odvešćeš me do Delhijskih vrata. Shvataš li me? Bez trikova i bez tunela!“

„Nema tunela, ujače? Kako da vas sakrijem?“

„Znam sve o tunelima i o bunaru. Shvataš li? Bez trikova. Nema tunela. Nema bunara. Shvataš li o čemu govorim?“

„O kakvom bunaru govorite, ujače?“ Basant je i samom sebi zvučao krajnje neuverljivo.

Muškarac prosikta: „Delhijska kapija. Iz ovih stopa.“

Vrh kanija ponovo nađe put do Basantovih rebara. „Ali, ujače, kako da vas odvedem do tamo?“

„Reći ću ti kako, hidžro“, Basantu nije promakao okrutni izraz. „Posetićemo tvoje odaje. One su nedaleko odavde, zar ne? Obući ću odoru evnuha, pa ćemo izaći napolje, oborenih glava. Shvataš li me? Kao dva muškarca, izuzev...“ Zacerekao se sopstvenoj dosetki.

Basant je razmotrio sve mogućnosti i shvatio da nema kud. Bacio je poslednji pogled na princezu i navukao zastore. Uputio se ka senovitom delu hodnika. Princezin ljubavnik ga je pratio u stopu.

Evnuh je lutao pogledom od senke do senke. Kretao se cikcak putanjom do evnuških odaja. Ponadao se da će sve biti u redu. Ispred carevih vrata nema stražara; kad se car povuče na spavanje, pred njegovom spavaonicom bdiju samo Tatarke, verne čuvarke, neupitno odane i sposobne da savladaju svakog napadača. Stražari patroliraju na bedemima, gledajući uglavnom van tvrđave. Izmaći će njihovom oku dokle god se budu držali senki, šunjavući se duž zidova.

Stigoše do mezanina iznad golemog rezervoara za vodu, u podnožju stepenica Kas Mahala. Samo je ivica rezervoara počivala u senci, zahvaljujući igri svetlosti. Mnoštvo lampi raspoređenih u nišama duž ribarske zgrade osvetljavalo je šetalište..

Basanu je bilo mrsko što mora da živi u zgradi zvanj Ribarska. Naziv je sigurno smišljen da bi uvredio evnuhe koji u njoj žive. Svi dobro znaju da evnuhe koji se bave prostitucijom zovu „ribama“.

Odmicali su ivicom mezanina. Basant ugleda svoja vrata i pohita prema njima.

Pogrešio je. Nogom je zapeo o noćnu posudu, koju je neka budala ostavila na ivici rezervoara. Sapseo se. Kanta se otkotrlja niza stepenice, bučno kloparajući. Pala je i dvaput zveknula ispunjavajući noćnu tišinu bukom naprslog gonga. Odjek je lagano zamirao.

Basant pomisli da će umreti, što je i hteo. Osetio je grubu ruku na halji; okovratnik mu se usekao u vrat. Borio se za vazduh, zato što ga je saputnik davio. Princezin ljubavnik ga je vukao duž ivice rezervoara. Evnuh pomisli da je to dobar način da naiđu na još neku kofu. Muškarac je gnevno odmicao, ne obazirući se na svet oko sebe. „Gde je? Gde je?“ šaptao je kroz stisnute zube. Basant malodušno pokaza na svoja vrata.

Muškarac uđe u Basantovu sobu i nečujno zatvori vrata. I dalje je stiskao zube, kao da ulaže najveći napor da obuzda bes. „Napio si se i izašao da piškiš. Shvataš li me? Napio si se i izašao da piškiš!“

Čuli su tiho kucanje na vratima.

Oštri čelik zapeva kroz vazduh, kad je tamnopusi muškarac isukao oštricu. Priljubio se uza zid. Kad se vrata budu otvorila, biće iza njih.

Basant odškrinu dvokrilna vrata. „Dobro večje, Basante“, reče Mahedin, kapetan straže. „Da li je sve u redu?“

„Svakako, kapetane“, Basanta začudi mirnoća sopstvenog glasa. „Malo sam se napio i izašao napolje da piškim...“

„Mogu li da uđem i bacim pogled na tvoje odaje?“

„Znaš, ne bi bilo baš zgodno, ujače. Bojim se da sam imao malu nesreću, kakva se ponekad dešava nama, muhunima: prosuo sam malo urina, to zna biti veoma neugodno...“ Basant je pokušao da se nasmeje, ali je zvuk više nalikovao na rezanje.

„Ima li tu još koga, Basante?“

U kandžama tigra

Naravno da ima, htede da kaže Basant. Zar ne čuješ kako bučno diše, kao matoro pseto? Zar ne možeš da namirišeš beli luk? „Nema, ujače“, odgovori Basant.

„Problem je u tome što neko tvrdi da je video dve osobe, Basante. Neko misli da su obe prešle tvoj prag.“

Basant ostade bez daha. Možda će, ako pravilno odigra, uspeti da nave-de Mahedina da ubije ovog smrdljivog uljeza. Lopov, ujače! Ušunjabo se u palatu, ujače! Naterao me da ga uvedem u moje odaje! Vidi samo tu nožekanju! Basant i te kako ume da laže.

U razmišljanju ga preseče oštar bol ispod pazuha, ne tupi vrh kanija, već grozni, nemilosrdni nož, oslobođen korica, oštar kao igla. Basant se zapita koliko dugo je čutao... da li deluje neprirodno? „Ne, ujače, dobro sam. Sam sam. Ovde je samo debeli stari evnuh, za kog niko ne mari...“

„Ipak, moramo ući unutra, Basante, propisi tako nalažu.“ Basant razume da oficir govori u množini i proviri kroz pukotinu. Vide još jednog stražara iza Mahedina. Dobro je, pomisli. „Evo dvojice, stražara“, hotimice prozbori. Gledao je na čoveka s nožem, kao da mu poručuje, sad si gotov.

Otvorio je jedno krilo, ono koje će skriti smrdljivog muškarca – Basantu se ne žuri da ispusti dušu. Mahedin se ljubazno osmehivao na pragu; ali mršavi stražar je stajao iza njega sa isukanim mačem. Evnuh se poklonio i izmakao u stranu, pozivajući ih da uđu.

Snažna ruka bacila evnuha na pod, čim je Mahedin prešao preko praga. Basant se ispružio koliko je dug.

Podigao je glavu, na vreme da susretne Mahedinov preneraženi pogled. Tamnopusiti čovek zamahnu nožem, pre no što je zamenik zapovednika straže uspeo da se maši oružja. Oštrica zaseče vojnikov vrat, uz mljackav zvuk, kakav se može čuti kad se satarom secka kupus.

Zapovednikovo lice se iskrivi u grimasi beskrajnog iznenađenja. Basant je, s poda, lepo video rađanje tanke grimizne ogrlice na kapetanovom vratu. Glava mu se trznu unazad, oslobađajući reku tamnocrvene krvi. Noge mu se odsekoše, pa oficir pade na kolena, kao da se moli. Zadrhtao je čitavim telom. Prevrnuo se, obuzet samrtnim grčevima. Srce mu je pumpalo tamne potoke krvi.

Manje od sekunde je trajao zapovednikov put, od prvog koraka preko praga do smrti.

Princezin ljubavnik polete kroz vrata, ne ispuštajući oružje. Bacio se unazad povlačeći stražara za sobom.

Cimnu rukom, tako snažno, da stražareva glava polete ka tavanici. On zari nož u meko meso ispod stražareve brade. Oštrica nađe put do mozga.

Vojnikova glava polete napred, pa Basant vide njegove preneražene oči, razjapljena usta i jezik proboden oštricom. Migoljio se kao ružičasti puž na ražnju.

Tamnoputi muškarac oštrim pokretom oslobodi oštricu. Leš se sruči pored zapovednikovog. Nije bilo drugih zvukova izuzev zvižduka noža i tihog udarca, tela o telo.

„Ja sam Šaista-kan“, reče muškarac, brišući oštricu o stražarevu halju. „Neću dopustiti da budem uhvaćen.“

Basant oseti nešto vlažno i toplo na stopalima. Pretpostavio je da se uneredio, da bi odmah zatim ugledao baricu Mahedinove krvi kako se širi između draguljima ukrašenih papuča. Proguta slinu.

Šaista-kan priđe vratima. Bacio je pogled na obe strane mezanina i zatvorio vrata sa zadovoljnim izrazom lica. Namestio je tela da bi sprečio širenje krvi i izmeta po sobi. Neočekivano nežno privuče Basanta sebi. Čučnu i skide evnuhove blistave papuče. Baci ih na krvlju oblivena trupla. Uze jastuk s postelje (Basantov najdraži) i pomete pod, skupljajući krv. Evnuh je ćutao kao zaliven. Ruke su mu nemoćno visile.

„Promena plana“, prošaptao je Šaista-kan. „Idemo pravo na Delhijska vrata, neću menjati odeću. Odmah.“ Tiho je odškrinuo vrata. Oprezno je provirio napolje, tragajući za znacima nevolje. „Polazi. Odmah. Ove budale su došle same.“

Stao je iza Basanta. Stisnuo je evnuha snažnim rukama oko pasa. „Potreban si mi. Ne poznajem ovo mesto. Kuda da krenem?“ šaptao je Šaista-kan. Basant se okrenuo ka kapiji, ali nije mogao da hoda. Šaista-kan ga je gurnuo u željenom pravcu. Krenuli su: Šaista-kan ga je istovremeno vodio i pratio. Stigli su do Delhijske kapije kao dva plesna partnera, šunjajući se od senke do senke.